Anul LXXXVI — Sibiu 17 Aprilie 1938 — Nr. 16

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 4.193/1938 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu-Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

Pe temeiul articolelor 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericei ortodoxe române, prin aceasta convocăm și declarăm convocată **Adunarea eparhială** a Arhiepiscopiei noastre, în sesiune ordinară, pe ziua de **Duminecă, 1 Maiu** a. c. ora 9 dimineața, în biserica catedrală din Sibiu, când se va oficia sf. Liturgie și invocarea Duhului Sfânt, după care va avea loc deschiderea Adunării în localul designat spre acest scop.

Sf. Sinod în ședința sa dela 18 Martie a. c. a hotărât prelungirea mandatelor membrilor vechi ai Adunării eparhiale, până la noi dispoziții.

Dat în Sibiu la 12 Aprilie 1938.

NICOLAE
Arhiepiscop și Mitropolit.

Reorganizarea învățământului teologic

Iată o problemă despre care nu se poate spune că a fost soluționată în grabă, ci cu foarte multă zăbavă. Suntem oamenii extremelor noi românii de azi: sau pripiți sau cunctatori. Situațiile medii parcă ne displac. Oare totdeauna am fost așa? Poatecă-i de vină viteza veacului... și comoditatea. In cazul de față nici una, nici alta. Problema e prea mare ca să fi putut fi soluționată cu vreunul din aceste mijloace. Era vorba doar de găsirea unei formule — a celei mai corecte formule — pentru *pregătirea* cât mai aleasă a *clerului* Bisericii ortodoxe din de Dumnezeu rotungita și tot de El păzita România mare.

In jurul acestei chestiuni de supremă și egală importanță pentru viitorul Bisericii noastre și pentru ziua de mâine a Neamului, s'au purtat lupte aprige, s'au încrucișat argumente îndrăsnețe și s'au cheltuit energii apreciabile. Din acest învălmășag de opinii, în care adevărul a stat adeseori la judecată cu eroarea și chibzuința față 'n față cu pasiunea, s'au reliefat cu vremea două atitudini cari — geograficește vorbind — au ridicat cele două versante ale Carpaților una împotriva celeilalte. Timpul — marele și incoruptibilul judecător — a arătat și de astă dată de partea cui era dreptatea: nu de partea oamenilor, ci de partea *adevărului*. Și când zicem așa, mărturisim indirect că nu ne face nici o plăcere să răscolim amintiri cari e mai bine să rămână uitate și nici să apăsăm pe ceice din întâmplare au fost de altă părere. Dimpotrivă! Relevăm mai curând tot binele — cât este — care a rezultat din frământarea pe toate fețele a acestei gingașe probleme: după atâtea discuții, ea poate fi considerată în sfârșit, barem acum, destul de coaptă ca să fie rezolvată definitiv, așa cum cer interesele superioare ale Bisericii și ale Neamului. Cu aceste gânduri neumbrite de nici o considerație lăturalnică și de pornire spre gâlceavă ferite, încercăm să expunem sumar

Istoricul problemei

pentruca să ne putem lămuri cât mai bine asupra drumului lung și anevoios pe care l-a parcurs ea până să ajungă în faza pre-finală în care se găsește astăzi. Căci problema reorganizării învățământului teologic ortodox are o istorie, ale cărei începuturi urcă până la mărita împreunare laolaltă a fraților cărora Dumnezeu le hărăzise, întru sfârșit, după veacuri de nevoită despărțire, bucuria de a fi împreună.

Incă în anul 1924, vechile Institute teologice din Ardeal au fost prefăcute în Academii teologice. Lucrul a mers ușor. Dar s'a oprit la jumătatea drumului, deoarece titulatura de școli academice n'a adus cu sine toate drepturile pe cari le presupune ea. In primul rând, acordarea dreptului de a elibera diplome de licență. De unde urma că transformarea Institutelor teologice ortodoxe din Ardeal în Academii, ar fi rămas o simplă decorație. Și ar fi rămas întocmai dacă Ierarhii noștri — și aici pomenim un nume cu care ne vom mai întâlni: I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* — n'ar fi tras toate consecințele posibile din această înălțare onorifică a școalelor de sub oblăduirea Lor. In primul rând, învățământul teologic din Academiile noastre a fost ridicat la nivelul științific al celui din Facultățile de teologie. Profesorii acestor Academii au fost pregătiți cu aleasă îngrijire și cu multe cheltueli, în țară și în străinătate. Studiile lor de specialitate nu lăsau nimic de dorit. Viața lor duhovnicească, la fel — și râvna întru slujirea devotată a Bisericii noastre asemenea. Ierarhul locului supraveghea și îndruma îndeaproape atât mersul învățământului, cât și desfășurarea vieții de internat în ale cărei sfinte rigori se rotunjea duhovnicește preotul viitorului.

Intr'un cuvânt, Academiilor teologice nu li se putea băga nici o vină. Din punct de vedere științific și religios-moral, ele urcau cu pași siguri culmile, prosperând sub ocrotirea Ierarhului protector și nedesmințind o clipă rangul lor de școli superioare. Singurul lucru care le mai trebuia pentruca să fie și din punct de vedere juridic asemenea Facultăților de teologie, era dreptul de-a acorda diplome de licență. Cine s'ar fi putut gândì, în 1924, că ele aveau să aștepte aproape un deceniu și jumătate până să ajungă să vadă urnit pe calea înfăptuirii un *drept* al lor, când este știut că nici dobândirea unui *privilegiu* nu reclamă, obișnuit, atâta cheltuială de energie?

Impotrivirea dârză de care s'au isbit justele lor revendicări a purces din concepția eronată pe care și-o făceau anumite cercuri dela noi despre raporturile dintre Biserică și Stat. Față de ceice concepeau o Biserică subordonată statului, Ardealul ortodox susținea altă concepție; nu diametral opusă aceleia, ci situată pe calea mijlocie. Biserica și statul trebue să stee întreolaltă într'un raport de *colaborare* armonică. Statul dă *sprijin* Bisericii, iar Biserica dă *suflet* Statului. Așa-i normal! Așa-i logic! Așa-i ortodox! Biserica trebue să fie stăpână pe destinele sale, trebue să fie autonomă. Statul nu poate uzurpa acest drept sfânt al ei. Amestecându-se în chestiunile de ordin spiritual și administrativ ale Bisericii, Statul ar provoca un conflict de competențe sau, mai precis, incompetența Statului în materie bisericească s'ar ciocnì cu competența Bisericii. Consecințele ar fi dezastruoase. Maicuseamă în cazul nostru. Se știe doar că Biserica noastră n'a cauzat nici un prejudiciu Statului român, ci l-a ocrotit, l-a sprijinit, și l-a ferit de primejdiile cele din!ăuntrul său în toată bună vremea. Mai mult: ea i-a dat viață, pentrucă exista 'nainte de el.

N'am deloc impresia că am spus tot ce trebue în această privință. Nu-i locul și n'am nici căderea să epuizez eu această dificilă problemă care, după umila mea părere, se *simte* și nu se argumentează.

In orice caz, un fapt asupra căruia nu mai poate încăpea nici o discuție e acela că Biserica trebue să-și pregătească clerul așa cum ea înțelege. Pentruca să nu fie tulburată în exercitarea acestui drept sfânt al ei, școlile teologice de toate gradele trebue să stee sub conducerea și sub supravegherea ei nemijlocită și exclusivă. O școală de pregătire a clerului nu se poate concepe decât *în Biserică* — adică *sub autoritatea Ierarhiei* care, după concepția ortodoxă, singură are dreptul de a învăța în materie de credință și morală și de a delega pe alții să învețe în numele ei. De unde urmează mai departe că numai Ierarhia este îndreptățită să purceadă și la reorganizarea învățământului teologic, atunci când simte această trebuință.

Un asemenea moment s'a ivit, cum spuneam, îndată după răsboiu. Drept aceea, Sf. Sinod al Bisericii noastre a instituit în 1926 prima comisiune însărcinată cu pregătirea unui proiect de lege pentru reorganizarea învățământului teologic din întreaga țară. El însă n'a isbutit să întrunească adeziunile tuturor părților interesate. Atunci a alcătuit alt proiect Ministerul Cultelor, apoi altul Sf. Sinod etc. Asistam așadar la o adevărată inflație de proiecte. In sfârșit, câțiva ani mai târziu, o altă comisiune sinodală — al cărei raportor era I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului — a alcătuit un proiect pe care Sf. Sinod și l-a însușit cu unanimitatea glasurilor. El așeza școlile noastre teologice sub cârmuirea directă și exclusivă a autorității bisericești. Depus pe biroul Senatului, el a fost votat. La Cameră însă, opoziția îndârjită a anumitor cercuri cari nu vedeau cu ochi buni această pretinsă sporire a autorității Ierarhiei, a isbutit să-l facă să fie scos de pe ordinea de zi. Calvarul proiectatei reforme a învățământului teologic reîncepe. Problema se discută în congrese, se desbate în presă și destui nechemați încep să se amestece în aceste frământări, complicând inutil lucrurile și înverșunând spiritele. Duhul împărecherii, care bântuia cu furie în politică, a fost transportat și în acest domeniu sacru. Din nenorocire, tocmai prin niște oameni ai Bisericii, cari s'au dedat atât de bine cu situația de nedreaptă umilință în care era ținută Biserica înainte de aceea, încât le lipsea și înțelegerea și tăria necesară de a revendica un tratament mai puțin maștere pentru instituția sfântă.

Problema a fost reluată la începutul anului acestuia. Punctul de vedere la care s'a oprit Sf. Sinod, a triumfat. Adevărul totdeauna iese la suprafață; mai curând sau mai târziu — dar *iese*. Dacă el n'a fost ținut încă câțiva ani în robia nedreptății, aceasta avem s'o mulțumim în primul rând și în cea mai largă măsură luminatului nostru Suveran, Majestatea Sa Regele *Carol II*, a cărui cuvântare rostită la prăznuirea centenarului Seminarului Central din Capitală (30 Ianuarie a. c.), a pus capăt acestei situații imposibile. Desigur că atitudinea intransigentă și demnă a Ierarhilor noștri a contribuit și ea, în bună parte, la clarificarea lucrurilor. Și aici

ne gândim, mai nou, la gestul P. Sf. Episcop Ghenadie al Buzăului, care a refuzat să participe la serbarea centenară a Seminarului din Buzău (30 Ian. a. c.), declarând că nu înţelege să primească rolul decorativ de figurant la praznicul unei şcoli teologice care încă n'a intrat sub autoritatea Bisericii.

Destul că Sf. Sinod, în luna Martie, a votat cu unanimitate noul proiect de reformă a învăţământului teologic. Din întâmplare, şedinţa memorabilă în care s'a săvârşit acest act important a fost prezidată tocmai de I. P. Sf. Patriarh Miron, care în noua aşezare de stat îndeplineşte şi funcţiunea de Preşedinte al Consiliului de Miniştri.

Dispoziţiile recentului proiect de reformă a învăţământului teologic

Ultimul proiect de reformă a învăţământului teologic are la bază următorul principiu: *învăţământul teologic de toate gradele trece efectiv sub conducerea şi controlul Bisericii.*

Seminariile teologice de astăzi se transformă în *licee seminariale*, după modelul liceelor confesionale din Ardeal. Fiecare centru eparhial din cuprinsul ţării va avea câte un asemenea liceu. Acolo unde actualmente nu există seminarii, va fi transformat liceul de stat în liceu seminarial.

Academiile teologice din Ardeal rămân în fiinţă. In fiecare centru mitropolitan, unde nu există o asemenea înaltă şcoală şi nici facultate de teologie, se va întemeia câte o Academie teologică.

Academiile teologice capătă dreptul de a elibera două categorii de diplome: 1. *diploma de licenţă*, la sfârşitul celor 4 ani de studii, pe temeiul frecvenţei şi examenelor anuale; 2. *diploma de magistru*, care se acordă licenţiaţilor în teologie pe baza celor două examene fundamentale şi a unei lucrări scrise.

Dintre *magistri* în teologie se vor recruta preoţii de oraş şi profesorii de religie. Numai *magistri* au dreptul să se prezinte la examenul de *doctorat* în Teologie, care se face la *Facultăţile* de Teologie.

Facultăţile de Teologie rămân încadrate şi pe viitor în Universitate. Insă: comisiunea de recrutare a profesorilor lor, va fi prezidată de un membru al Sf. Sinod; învăţământul este supus din punct de vedere dogmatic şi moral controlului direct al Sf. Sinod, iar profesorii excepţionaţi de acesta în cele două privinţe — dogmatică şi morală — vor fi îndepărtaţi dela catedră de Ministerul educaţiei naţionale. Aşadar controlul *iluzoriu* pe care-l avea până acum Biserica asupra şcolilor teologice dependente de Stat încetează şi cu el — sfârşeşte o parodie.

Concluzii

Proiectul de reformă a învăţământului teologic — în forma în care şi l-a însuşit Sf. Sinod — însemnează fără doar şi poate un mare pas înainte. Pregătirea clerului este lăsată în mânile Bisericii. O profundă eroare de ordin principiar este aşadar corectată în cel mai norocos chip posibil. Şi cu aceasta — o seamă de alte nedreptăţi mai mărunte sunt deasemenea remediate.

Nu stăruim asupra imensului bine pe care-l reprezintă transformarea seminariilor în licee seminariale. Suveranul l-a arătat cu argumente optime, la praznicul pomenit.

Academiilor teologice însă, li s'a făcut acum dreptate pe toată linia. Căci să nu se uite un lucru! Legea învăţământului superior cere pentru examenul de licenţă 3 ani de studii la o şcoală superioară, candidaţii **având la baza acestor studii diplomă** de bacalaureat sau seminarială. Condiţii pe cari Academiile teologice le îndeplineau cu vârf şi îndesat. Cu toate acestea *ele erau* **singurele** *şcoli superioare cari n'au căpătat dreptul de a elibera diplome de licenţă nici până azi.*

Acum!... Proiectul acesta trebue învestit cu putere de lege — cât mai neîntârziat. Lucru care nu ne îndoim că se va săvârşi şi anume, pe altă cale decât aceea a unui parlament de modă veche, în care toate «seminţiile», toate «limbiile» şi toate religiile pământului românesc — catolici, uniaţi, luterani, calvini, musulmani, ovrei, francmasoni, comunişti etc. — erau chemate (?) să voteze o lege care să dăscălească Biserica *ortodoxă* cum trebue să-şi crească slujitorii ei.

Abia după aceea vom putea rosti uşuraţi: *Săvârşitu-s'a!*

GRIGORIE T. MARCU

Un act de dreptate

Chestiunea averilor fostei Universităţi săseşti definitiv clarificată

Anul trecut, pe astă vreme, printr'o lege publicată în „Monitorul Oficial" (Nr. 124 din 1 Iunie 1937, p. 5102 urm.), a fost desfiinţată comunitatea de avere denumită „Universitatea săsească şi a celor şapte Juzi", al cărei sediu era în oraşul nostru.

Averea mobilă şi imobilă a acestei instituţiuni a fost distribuită în chipul următor: 75% a fost cedată nou înfiinţatului Aşezământ cultural „Mihai Viteazul", iar 25% Bisericii Regnicolare Evanghelice C. A. din România.

Aşezământul cultural „Mihai Viteazul" avea să continue opera răposatei „Universităţi săseşti", contribuind la ridicarea culturală, economică şi sanitară a locuitorilor români de pe teritoriul celor şapte judeţe ale fostului „Pământ Crăiesc" şi anume: Sibiu, Târnava-mare, Braşov, Făgăraş, Hunedoara, Năsăud şi Alba. Pentru asigurarea funcţionării normale a acestui aşezământ, s'a instituit un preşedinte, un consiliu de administraţie şi o droaie de slujbaşi de toate categoriile.

Acest aşezământ cu răsuflarea scurtă a fost desfiinţat câteva luni mai târziu, prin Inaltul Decret Regal Nr. 2420 (publicat în „Monitorul Oficial" Nr. 126 din 3 Iunie 1937 p. 5150) iar averea mobilă şi imobilă pe care i-o afectase legea amintită, a fost trecută în proprietatea Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, cu toate sarcinile ce i-au fost impuse aşezământului „Mihai Viteazul".

Condiţiile cu cari a fost făcută această danie Arhiepiscopiei noastre, aveau unele cusururi cari trebuiau îndreptate.

In primul rând, Arhiepiscopia noastră era obligată să afecteze veniturile acestei averi unor scopuri cari nu coincid întru totul cu scopurile sale. Ori, devremece se spusese că averea în chestiune trece „în deplina proprietate a Arhiepiscopiei ortodoxe a Sibiului", era normal să i se lase acestei Arhiepiscopii toată latitudinea în alegerea destinaţiei pe care urma s'o dee acestor venituri.

Ea n'avea nevoie să i se dicteze cum să chivernisească aceste bunuri. Trecutul ei de fapte creştineşti şi româneşti oferea chezăşia singură că va pune şi această danie exclusiv în slujba ridicării necăjitului nostru popor. Dar, în sfârşit, această eroare ar mai fi putut fi trecută cu vederea dacă n'ar fi fost însoţită de altele.

Art. III al decretului amintit preciza că „administraţia acestor bunuri se va face de Arhiepiscopia ortodoxă a Sibiului prin organele ei legale **„după normele legii şi statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe române".** Cu aceasta am fi fost înţeleşi. Dar iată că prin art. V se hotărăşte alcătuirea unui **„regulament special pentru administrarea bunurilor mobile şi imobile acordate Arhiepiscopiei ortodoxe a Sibiului..."**

Contradicţia dintre aceste două dispoziţii e evidentă. Dece mai era nevoe de un regulament special pentru administrarea acestor bunuri, câtă vreme lucrul acesta e reglementat prin legea şi statutul de organizare a Bisericii ortodoxe române? Ca să se complice şi să se'ncurce lucrurile în mod absolut inutil. Dar, în afară de asta, dispoziţia din art. V e deadreptul jicnitoare pentru Biserica noastră. Şi iată dece! Bisericii regnicolare evanghelice C. A. din România, care a primit 25% din averea fostei „Universităţii săseşti" nu i s'a pus nici o îngrădire în administrarea bunurilor primite. Nedreptatea ce i se făcea Arhiepiscopiei noastre era prea bătătoare la ochi.

Mai departe! Art. IV din decretul în chestiune prevedea instituirea unui consiliu consultativ, compus din 7 membri, ca reprezentanţi ai celor 7 judeţe ce înglobează teritoriul de odinioară, al crăiescului pământ, cari aveau un rol pur decorativ. Desemnarea acestor „juzi" era lăsată la aprecierea I. P. Sf. Arhiepiscop şi Mitropolit.

Dispoziţia aceasta era nenorocoasă la patrat. Ea reactualiza pur şi simplu o vreme de umilinţe continui, pe care o vrem uitată pentru deapururi. Deci era umilitoare. „Juzii" au intrat doar în istorie, odată cu vremea lor. La ce să le mai tulburăm somnul lin? Ce rost mai are să pui petec vechiu la haină nouă?

Lipsurile acestea se cereau îndreptate şi lucrul făcut de jumătate, complectat. Drept aceea, într'un memoriu bine documentat, Arhiepiscopia noastră şi-a îngăduit să ceară măritului guvern remedierea acestei situaţii imposibile.

Glasul ei a aflat ascultare înaintea luminaţilor sfetnici ai Tronului. „Monitorul Oficial" (Nr. 83 din 9 Aprilie a. c., p. 1832) publică următorul Inalt

DECRET REGAL

Nr. 1482

CAROL al II-lea,

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională, Rege al României,

La toţi de faţă şi viitori sănătate:

Asupra raportului preşedintelui Consiliului Nostru de Miniştri, şi al ministrului Nostru secretar de Stat la Departamentul Educaţiei Naţionale, Cultelor şi Artelor cu Nr. 1.060 din 1938;

Văzând Jurnalul Consiliului de Miniştri Nr. 713 din 1938;

Văzând avizul Consiliului Legislativ, Nr. 44 din 1938;

In temeiul art. 98 din Constituţiune,

Am decretat şi decretăm:

Modificarea decretului-lege Nr. 2.420/937.

Art. I. **Dispoziţiunile art. 3 din Decretul-Lege Nr. 2.420 din 1937, privitor la desfiinţarea aşezământului Cultural „Mihai Viteazul", se modifică cum urmează:**

„Administraţia acestor bunuri se „va face de Arhiepiscopia ortodoxă „a Sibiului, prin organele ei legale, „după normele legii şi statutului pentru „organizarea bisericii ortodoxe ro„mâne".

Art. II. **Se abrogă dispoziţiunile art. 4 şi 5 din Decretul-Lege Nr. 2 420 din 1937.**

Dat în Bucureşti la 8 Aprilie 1938.

CAROL

Preşedintele Consiliului de Miniştri
MIRON,
Patriarhul României

Ministrul educaţiunii naţionale, cultelor şi artelor,
NICOLAE COLAN

Ministrul justiţiei,
VICTOR IAMANDI

Cărţi noui pentru preoţi

In Tipografia arhidiecezană din Sibiu a apărut o carte de mare valoare şi deosebit interes pentru preoţimea noastră: Pastoralele şi Circulările Mitropolitului Şaguna.

Publicate de cunoscutul scriitor ardelean, dl Gh. Tulbure, *inspector general şcolar şi precedate de un amplu studiu introductiv, scrisorile către cler şi popor ale providenţialului Mitropolit, din anii 1846—1873, văd lumina tiparului într'un elegant volum de aproape 500 pagini şi în condiţiuni tehnice şi literare, proprii să facă din el o podoabă pentru biblioteca fiecărui preot.*

Preoţimea de astăzi şi de mâine are prilejul de acum să-şi complecteze cunoştinţele agonisite despre figura marelui ierarh. Va avea ocazia să-l cunoască mai deaproape sub trei aspecte: ca scriitor bisericesc, ca păstor de suflete şi ca îndrumător al şcoalei şi al culturii poporului, — aspecte sub care prea puţin a fost studiat până astăzi. Contactul direct cu slova lui Şaguna va servi preoţimii prilej de înaltă meditaţie pastorală, scrisorile luminatului arhipăstor fiind un nesecat isvor de sugestii şi subiecte pentru diferite cuvântări şi ocaziuni din viaţa păstorească.

Atragem luarea aminte a Onoratei preoţimi asupra acestui eveniment literar, care se produce cu binecuvântarea I. P. S. Sale părintelui Mitropolit Nicolae, — şi asupra căruia vom reveni cu o dare de seamă şi cu amănunte de interes pentru cetitorii noştri.

Zece ani de propovedulre scrisă. **In cadrul unei reuşite serbări Frăţia «*Patriarhul Miron*» a aniversat în 27 Martie a. c., zece ani dela înfiinţarea ziarului „Cuvânt Bun", foaie de zidire sufletească şi mijloc de informaţie a cititorilor, cari urmăresc activitatea acestei înjghebări religioase misionare. Au rostit însufleţite vorbiri: Părintele Arhimandrit Iuliu Scriban, Pr. Const. Costache, etc. după cari, Părintele Teofil Ionescu, întemeietorul acestui ziar şi conducătorul Frăţiei „Patriarhul Miron" a mulţumit vorbitorilor, colaboratorilor cu scrisul şi cu fapta, precum şi celor ce au luat parte la această solemnitate.**

Pr. Ştefan D. Dobra: Dostoievscki şi tineretul, *cu o prefaţă de prof.* Nichifor Crainic. *1938. Tip. «Fântâna Darurilor». Bucureşti — 214 pp. 60 Lei.*

Studiul de faţă, care e întâiul de proporţii mai mari ce i se închină în limba românească, — spune dl prof. N. Crainic în prefaţa cărţii fostului său elev, — ne înfăţişează pe Dostoievski dintr'o anume lature a complexei şi vastei lui personalităţi — aceea de **pedagog creştin.**

Pr. Ştefan D. Dobra a cercetat întreaga operă a romacierului ortodox, culegând elementele unei pedagogii creştine ortodoxe şi expunându-le în luminoase capitole, dintre care amintim: Caracterul religios al operei lui Dostoievski, Natura umană şi creştinismul, Copiii în opera sa, Sf. Scriptură şi cărţile religioase, Cultul divin, Rugăciunea, Munca şi faptele bune, Mănăstirea ortodoxă, Valoarea pedagogiei religioase a lui Dostoievski, Bolşevismul şi fascismul italian.

O lucrare, cu un material atât de binevenit în zilele noastre de adânci prefaceri, nu poate decât să fie recomandată cu toată căldura, întregului nostru public cărturăresc, iubitor de carte bună.

De vânzare la Libraria Arhidiecezană, Sibiu, şi la alte librării.

Veniţi în pelerinaj la sfânta mânăstire dela Sâmbăta de sus

Aceasta este chemarea pe care iubitul nostru arhipăstor, **I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae,** *ne-o face, ca şi anii trecuţi, pentru* **Vinerea din 29 Aprilie c.,** *la Izvorul Tămăduirii.*

Veniţi, deci, în această zi, toţi cei împovăraţi de grijile zilei, să înălţăm sufletul nostru la Domnul.

Luaţi, pentru o singură dată în acest an, drumul balsamului înviorător de suflet, al mânăstirii brâncoveneşti. Acolo sub cupola cerului senin, la umbra domneştii ctitorii, veniţi cucernici credincioşi ai sf. biserici — tineri şi bătrâni, bărbaţi şi femei, sănătoşi şi bolnavi — să ne împreunăm rugăciunile cu ale sfinţilor părinţi, pentru tămăduirea sufletului nostru. In liniştea majestoasă a codrului secular, veniţi să ne înfrăţim cu natura întru slăvirea Atotputernicului Dumnezeu.

Vă aşteaptă, acolo, cu toată dragostea, bunul nostru arhipăstor, cu întreg clerul mitropolitan.

Veniţi, deci, în această zi de tămăduire, ca împreună cu El, să ne rugăm şi să ne bucurăm.

Probleme-Recensii-Comentarii

Ziua sădirii pomilor la Sibiu. — Sâmbătă 9 Aprilie c., a avut loc în oraşul nostru ziua sădirii pomilor. Ca la orice început de lucru creştinesc, şi de data aceasta s'a slujit un serviciu divin, la care a participat corpul didactic al tuturor şcoalelor din Sibiu, tineretul şcolăresc şi părinţii elevilor.

P. S. Sa Vasile, vicarul sf. Mitropolii, asistat de prot. *E. Cioran,* pr. *M. Neagu* şi diacon *Alex. Popa,* au făcut sfinţirea apei celei mici. Răspunsurile au fost date de corul şcoalelor normale „Andrei Şaguna", sub conducerea păr. protopop Timotei Popovici.

P. Sf. arhiereu-vicar *Vasile* a rostit cu această ocazie o frumoasă predică, din care reţinem următoarele:

Sădirea pomilor este o lucrare de mare bucurie pentru întreagă creştinătatea. Această lucrare este o poruncă a lui Dumnezeu, care în ziua a treia a creaţiunii, a împodobit pământul cu verdeaţă, cu arbori şi pomi roditori. Când sădim pomi, ne incadrăm în acest mare act al creaţiunii divine. Astfel ne îndeplinim o sfântă datorie păstrând în natură ceeace a sădit Dumnezeu.

De pomi ne leagă pe fiecare frumoase amintiri din copilărie. Ei au aceea putere de evocare care ne înviorează sufletul şi ne duc cu gândul la curtea şi grădina părintească.

Ziua sădirii pomilor are de scop înfrumseţarea şi îmbogăţirea pământului nostru. Livezile fără pomi şi dealurile sterpe, sunt răni pe corpul acestei ţări. Mulţimea arborilor şi a pomilor roditori sunt o bogăţie reală pentru orice ţară.

P. Sf. Sa încheie făcând apel la tineretul şcolăresc să sădească, cu atenţie, cât mai mulţi pomi şi să-i îngrijească, căci atunci Dumnezeu le va binecuvânta munca lor tinerească.

La sfârşit, încolonaţi, în frunte cu fanfara Şcoalei normale „A. Şaguna", cu cântece, străjerii s'au îndreptat spre locurile unde trebuiau să sădească pomi.

*

Activitatea FOR-ului la Hunedoara. — Noul comitet al cercului F. O. R. din *Hunedoara* a ţinut în sala festivă a palatului administrativ din localitate o importantă şedinţă, discutându-se şi luându-se dispoziţii pentru intensificarea propagandei culturale-religioase în cercul despărţământului.

1. După deschiderea şedinţei de către dl *Ioan Brâncoveanu,* preşedintele cercului, dsa printr'o însufleţită cuvântare salută membrii prezenţi, îndemnând pe toţi ca într'un singur gând să lupte din răsputeri pentru propăşirea vieţii culturale în cadrele FOR-ului.

2. Se dă citire dispoziţiilor centralei, pentru organizarea şi funcţionarea cercurilor în protopopiat.

3. Se citesc circularele Nr. 28 şi 60/1938 ale secţiei Sibiu, cu cari se trimit dela centru 2 broşuri pentru propagandă: „Neagoe Basarab" de Ion Sandu, şi „Smerenia" de Gh. Maior, apoi se dau îndrumări în legătură cu întărirea vieţii religioase a poporului, în deosebi a intelectualilor din prilejul prăznuirii „Duminecii Ortodoxiei".

4. Se discută în continuare adresa preotului Gh. Turceanu, care atrage atenţia primejdiei de mult abătută asupra comunei *Teliucul-inferior* prin pripăşirea unor sectari, foşti prizonieri în Rusia bolşevizată, cari seamănă multă neghină în ogorul creştinismului, propovăduind învăţături greşite. Părintele *Turceanu* dă alarma asupra acestui pericol, arătând că aceşti sectari cutreeră în Dumineci şi sărbători comunele din jur, predicând şi atrăgând adepţi. Cere ca despărţământul FOR să ia măsuri pentru apărarea credinţei ortodoxe, organizând în mai multe Dumineci consecutiv misiuni cu conferinţe religioase pentru popor, apoi să se trimită membri de ai FOR-ului să controleze întrunirile sectare.

Comitetul discutând arătarea păr. Turceanu, decide să se organizeze *conferinţe religioase* în comunele contaminate.

5. Comitetul decide ca în Dumineca Ortodoxiei în legătură cu sfânta liturghie şi citirea Pastoralei I. P. Sf. Patriarh Miron, preşedintele FOR-ului dl I. Brâncoveanu să vorbească despre „Importanţa Ortodoxiei".

Se stabileşte programul în cercul protopopesc în contact cu cercurile religioase din plasă, cu cercurile culturale învăţătoreşti, prin coordonarea programului mirean cu clerul. In program se vor incadra conferinţe din domeniul economic etc.

Două strigăte:

«Osana!» — «Răstigneşte-l!»

Sărbătoreasca primire a lui Isus în Ierusalim şi, mai apoi, osândirea Lui la moarte, au fost două fapte de psihologie colectivă, contrastante şi — omeneşte — greu de explicat. Căci acelaş norod, care a cântat osanale lui Isus, a strigat lui Pilat: «Răstigneşte-l!»

Şi totuşi, procesul unei atât de grabnice şi atât de radicale schimbări de atitudine şi simţire comună, faţă de una şi aceeaş persoană, s'a verificat de atâtea ori în decursul istoriei. Iată de ce, până la un punct, cele două fapte capitale, petrecute acum două mii de ani, pot fi explicate. Să le analizăm.

Ce a fost triumfala primire a Mântuitorului în Ierusalim? O entuziastă manifestaţie populară de simpatie şi de admiraţie; mai mult spontană decât organizată. Şi cè a fost nedreapta judecată de mai apoi? O uitare a activităţii lui Isus; o uitare generală pricinuită de destrămarea unor iluzii politice, şi a mai fost: vinovată plăcere de a umili şi chinuì un om, care prin puterea-i neînţeleasă şi prin înălţimea vieţii Sale morale, ţinuse norodul la o firească distanţă, în această privinţă.

Primirea triumfală s'a petrecut din îndemnul şi sub patronajul inimii; osândirea, din porunca raţiunii. Inima a fost aceea care a dat semnalul improvizării acelei sărbătoriri. Ea, cu căldura ei, a mulcomit raţiunea, făcând-o să consimtă la aşternerea hainelor pe drum. Şi cine ar putea nega că, prinşi de fluxul entuziasmului mulţimii, poate chiar unii din farisei îl vor fi privit pe Isus mai îngăduitori.

Dimpotrivă, osândirea la moarte a fost o împietrire a inimilor, prin acţiunea unei raţiuni oarbe. Premiza întregului rechizitoriu iudaic fusese lozinca fariseilor: «este de folos să moară un om pentru norod». Din imperativul acestei lozinci de circumstanţă fuseseră născocite învinuirea de hulă şi toate celelalte învinuiri.

Privite din punct de vedere social, primirea lui Isus în Ierusalim a avut un sens ascendent: dela norod spre farisei şi cărturari; osândirea, un sens descendent: dela farisei şi cărturari la norod.

Omeneasca explicaţie a schimbării din sufletul norodului o găsim în firea nestatornică a omului în general, mai ales când el se poate asemăna cu pământul stâncos din pilda sămănătorului.

Când înşişi ucenicii s'au dovedit atât de desorientaţi după prinderea Învăţătorului lor, nu-i greu de închipuit ce va fi fost în sufletul norodului. Superficial cunoscător al învăţăturilor lui Isus şi puţin-credincios în mântuitoarea Sa misiune, poporul nu avea pârghii de rezistenţă şi statornicie. Primirea triumfală fusese făcută din toată sinceritatea inimii, dar din sinceritatea unei inimi uşoare, nesprijinită pe nimic solid.

După prinderea lui Isus, numai unele femei, pruncii şi foarte puţini bărbaţi au rămas într'o atitudine de compătimire; ceilalti l-au cerut răstignirea.

Dar cele întâmplate acum două mii de ani prezintă, fireşte, şi o latură divină, mesianică.

Mântuitorul însuş consimţise şi încuviinţase în Sine totul. Ori cât de paradoxal s'ar părea, totuşi tocmai acì stă partea de neînţeles din ansamblul faptelor petrecute atunci.

Şi faţă de ceeace slaba minte omenească poate desluşì, neînţelesul rămâne imens...

Prof. **Gheorghe Şoima**

* FOIŞOARA *

Publicaţiile „Revistei Teologice"

„Revista Teologică" *care timp de trei zeci de ani a însufleţit preoţimea noastră pentru adevărurile eterne ale ortodoxiei, s'a bucurat totdeauna de frumoase aprecieri din partea criticii, iar în acest an, cu ultimul număr, ne dă şi nouă o bună ocazie de a-i aminti din meritele sale neperitoare.*

Intemeiată, în 1907, de un tânăr profesor dela Institutul «Andreian», astăzi **I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan,** *iubitul nostru arhipăstor, revista îşi luase sarcina de-a îndemna preoţimea noastră spre problemele mari ale teologiei, chemate să dee preotului încredere şi tărie în misiunea sa.*

S'a pornit atunci un adevărat curent de redeşteptare duhovnicească şi teologică, în care preoţimea noastră s'a lăsat cu multă plăcere atrasă, pentrucă avea în frunte un suflet de elită şi entuziast.

Aceia cari acum treizeci de ani începeau a pătrunde tainele adânci ale teologiei, cu ajutorul acestei reviste, mai uşor decât noi, îş vor da seama de lungimea drumului parcurs. Astăzi se vorbeşte mereu de o teologie ortodoxă românească. Atunci preoţimea noastră nu se entuziasma pentru astfel de probleme. Deci numai în trei decenii o cucerire atât de mare.

«Revistei Teologice» îi revine, în bună parte, paternitatea acestei cuceriri.

Ea a fost o şcoală, de pe catedra căreia, cu multă pricepere, acelaş luminat arhipăstor şi dascăl de astăzi, trimetea lumină acolo unde vitregia timpului a făcut să fie atât de puţină.

Şi dovadă că sămânţa nu a fost aruncată pe pământ neroditor, este faptul că majoritatea preoţilor noştrii astăzi nu se mai mulţumesc cu slujbele molitfelnice, ci aleargă pe căile trasate de această revistă, spre problemele adânci ale Adevărului, cari preocupă într'o mare măsură spiritul contimporan. In acest sens revista sibiană a apropiat preoţimea noastră de preocupările marilor cugetători.

Când, nu după mult timp, în 1911, numărul celorce se grupau în jurul entuziastului profesor se mărea, iar preoţimea noastră căpătase gust pentru astfel de probleme, iniţiatorul acestei opere binecuvântate s'a gândit că bine este pentru sufletul tot mai însetat al preotului, să dea fiinţă unei publicaţii — fică a acestei reviste — cu misiunea de-a lărgi, mai mult, ogorul roditor al acestor duhovniceşti preocupări.

Şi cum pentru un lucru bun nu trebue multă zăbavă, inimosul director al revistei a făcut să ia fiinţă noua publicaţie pe care a botezat-o atât de simbolic **„Biblioteca Bunului Păstor".**

Preoţimea a îmbrăţişat-o şi pe aceasta cu aceaşi căldură cu care câţiva ani mai înainte, a îmbrăţişat «Revista Teologică» pentrucă cunoştea sufletul curat şi plin de frumoase intenţii din care ea a purces. Şi astfel tânăra odraslă însoţea în fiecare an, de sărbători, «Revista Teologică», ducând acolo, în dar, prinosul de recunoştinţă pentru cititorii lor.

Al treilea redactor, profesorul de academie **Nicolae Colan,** *astăzi* **P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului,** *luând conducerea revistei, a voit să-i mărească ogorul de activitate.*

El a făcut să apară atunci o nouă publicaţie, întitulată **„Problemele Vremii",** *(1929) care spre deosebire de sora ei mai mare, se adresa intelectualilor noştrii mireni.*

Astfel «Revista Teologică» a ajuns cu timpul să cuprindă sub **aripile** *sale pe «tot clerul şi poporul» sfintei noastre biserici.*

Tânărul profesor dela aceiaşi academie «Andreiană» — **Diaconul Grigorie T. Marcu,** *al patrulea redactor al revistei, nu vrea să fie mai prejos decât iluştrii săi antecesori. El ne pregăteşte desigur o plăcută surpriză. Până atunci — ca să nu bănuim — trimite* **în dar,** *al 18-a număr din «Biblioteca Bunului Păstor» sub titlul:* **„Datoria preotului către limba românească",** *de cunoscutul scriitor bisericesc,* **Arhimandritul Iuliu Scriban,** *unul dintre colaboratorii dela început şi din tot timpul la «Revista Teologică».*

Suntem încredinţaţi că cititorii «Revistei Teologice» vor primi cum se cuvine, şi de data aceasta, acest oaspe, mai rar, trimis cu bune urări, de Sf. sărbători, de aici, dela Sibiu.

Pr. **Ioan Beju**

In tót cursul Postului Paştilor, se ţin meditaţii după slujba deniilor din Miercurile şi Vinerile din post.

Vor conferenţia dnii: protopop N. Suciu, I. Brâncoveanu, preot Nerva Florea, director Valer Bejan, inv. Popescu, ing. D. Curcubătă, A. Constantinescu.

6. A urmat apoi darea de seamă a comitetului despre gestiunea financiară a anului trecut. Rezultă azi un sold de 1562 lei. Se alege o comisie compusă din dnii dir. Bejan şi N. Ţintea, care, găsind toate actele justificative în regulă, propune descărcarea fostului comitet şi casier.

7. Se procedează la întocmirea proectului de buget, care se votează de către cei prezenti, cu suma de 4462 lei la intrare şi tot atât la ieşite.

Păr. protopop N. Suciu arată că se simte fericit când comitetul FOR-ului din Hunedoara tinde la o nouă organizare prin prea frumosul program ce promite a desfăşura în protopopiatul Hunedoara. Declară că atât dsa, cât şi preoţimea din protopopiat se simt mândri a da concurs acestei asociaţii, care lucrează desinteresat pentru promovarea ideii naţionale- culturale şi ortodoxe.

Nicolae Todea.

*

Conferinţă preoţească. — Preoţimea tractului Sighişoara s'a întrunit în conferinţă de primăvară, în zilele de 28—29 Martie a. c. în comuna *Archita*, sub preşedinţia P. C. Părinte protopop *Emilian Stoica* din Sighişoara. La ora 10 se slujeşte în sobor Sf. Liturghie a Sf. Grigorie, la care au luat parte şi credincioşii din parohie. La priceasnă a predicat P. C. Părinte protopop, pornind dela cuvintele: „Fericiţi ceice ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe dânsul" (Luca 11, 28). Se oficiază apoi un „Te-Deum".

Preoţimea tractuală a trecut apoi în localul şcoalei primare, unde s'a deschis conferinţa. In cuvântul de deschidere P. C. Părinte protopop arată care este rolul preotului în zilele de astăzi, de a se retrage în tranşeele sale, în Biserică, şcoală şi aşezămintele cuturale, pentru a-şi putea recâştiga prestigiul pe care amestecul în luptele politice i l-a diminuat, ca apoi îmbrăcat în aureola sfinţeniei să poată devenì adevărat cenzor al vieţii publice.

Se citesc dări de seamă asupra cărţilor: „Tătunu" a dlui Al. Lascarov-Moldovan, de Pr. *Aurel Stoicovici*, şi: „Al. Vlahuţă-omul" a dlui I. Gr. Oprişanu, de Pr. *Ioan Dadu*.

La ora 4 p. m. se serveşte: „Paraclisul Maicei Domnului" cu rugăciuni premergătoare Sf. Mărturisiri şi cu meditaţia Pr. *Adrian Marian*. Se mărturisesc preoţii, învăţătorii, elevii de şcoală şi credincioşii din loc.

La ora 7 p. m. se serveşte „Pavecerniţa cea mare".

A doua zi se face iarăşi Sf. Liturghie a Sf. Grigorie, asistând şi dl prefect al jud. Tr.-mare, venit la Archita pentru a lua contact cu preoţimea din protopopiat. La priceasnă predică Pr. *Ioan Herţioga*. S'au împărtăşit toţi preoţii elevii de şcoală şi poporul. De remarcat a fost participarea credincioşilor la toate serviciile divine, lăsându-şi la o parte ocupaţiile lor în aceste două zile.

Se fac apoi unele comunicări prezidiale, şi se închide conferinţa.

Pr. *I. D.*

Zoe: Societate misionară în Grecia

Prof. Dr. P. Bratsiotes de Vechiul Testament la facultatea teologică din Atena a publicat în Revista The Christian East din Londra, vol. XVII, 1937, pag. 28 - 34 un articol interesant asupra Societăţii pentru misiunea internă, înfiinţată la 1929 de către arhimandritul Eusebie Matthopoulos cu sprijinul profesorilor de teologie din Atena.

Mai întâi a luat fiinţă gazeta: Zoe — Viaţa, pe urmă s'a înfiinţat asociaţia cu acelaş nume. Frăţia *Zoe* numără vro 80 de persoane, printre cari 44 teologi, un advocat, trei medici, un fizician, restul tipografi şi oameni de serviciu.

Locuesc într'un edificiu în Atena cu 60 încăperi, în care e instalată tipografia şi librăria asociaţiei. Asociaţia are Societatea: Sf. Paul pentru misiune internă. Membri asociaţiei se ocupă cu propoveduirea Evangheliei şi înfiinţarea de şcoli de Duminecă.

Predicatori speciali predică regulat dimineaţa şi seara la serviciile divine din catedrala din Atena şi Pireu.

Alţi predicatori activează în diferite centre: 4 în Epir, 6 în Macedonia, 1 în Tracia, 3 în Creta, 1 în Tesalia, etc.

La Crăciun şi în timpul verii toţi predicatorii se întrunesc la mănăstirea Sf. Paraschiva lângă Atena, raportează asupra activităţii lor şi plănuesc cum să activeze în viitor.

Toţi predicatorii Frăţiei cuvintează liber, mânecând dintr'un text evangelic şi aplicându-l la viaţă. La vecernii citesc din Noul Testament şi comentează.

Predicatorii Frăţiei sunt ascultaţi cu ardoare şi stârnesc ascultători în număr imens.

Organul lor: Zoe se tipăreşte în 76.000 exemplare şi e răspândit în toate colţurile ţării. A tipărit 50.000 din Noul Testament. Ei nu sunt numai predicatori destoinici ci şi confesori consacraţi. Ei recunosc că pentru a fi un bun confesor se recere geniu individual, material, experienţă şi virtute. Nu au până acum decât opt confesori, cari cutreeră ţara, mai ales oraşele şi după câteva predici pregătitoare, spovedesc şi cuminecă pe credincioşii care aleargă la ei.

Activitatea Frăţiei se îndreaptă mai ales către tineret. Au înfiinţat până acum 298 şcoli de Dumineca: 236 pentru cursul primar, 48 pentru adulţi şi 14 pentru seniori — având 30.590 catehumeni. In Atena există 15 şcoli de Dumineca având instructori multe femei culte şi pioase care au fost pregătite pentru catehumenat la mănăstirea Sf. Paraschiva. Frăţia a publicat manuale pentru cateheţi.

Sunt schiţate câte 90 lecţii pentru cele trei grade. Aceste manuale sunt răspândite în Grecia în Patriarhate şi în America. Lecţiile sunt grupate, pentru copii: *Dumnezeu, Tatăl ceresc, pentru adulţi: Dumnezeu şi fiii Săi*, iar pentru seniori: *Dumnezeu şi lumea*.

Materialul pentru gradul prim e scos din Vechiul Testament. Pentru adulţi, materialul cuprinde excerpte din Biblie, iar pentru seniori materialul e adevărul dumnezeesc tratat apologetic.

Pentru anul al doilea materialul e grupat în jurul învăţăturii despre Mântuitorul Hristos. Iar materialul din anul al treilea e grupat în jurul învăţăturii despre Duhul Sfânt — Mângâitorul.

Elevii catehumeni rezumă fiecare lecţie într'un citat din Sfânta Scriptură. Ei asistă la slujbele religioase, se mărturisesc şi se cuminecă des şi sunt povăţuiţi a duce o viaţă în conformitate cu învăţătura şi disciplina Bisericii.

Cântarea religioasă încă e cultivată în şcoală şi cântările religioase din Şcoala de Duminecă s'au răspândit în toate păturile sociale.

Se fac excursii şi pelerinaje sub conducerea membrilor Frăţiei.

Asociaţia Zoe şi-a îndreptat privirile şi asupra studenţilor universitari. In centrul Atenei au cumpărat de curând un edificiu, transformat pentru misiune internă între studenţii universitari din Atena.

Influinţa acestei asociaţii e considerabilă şi prin ea s'a sălăşluit un duh nou în întreagă biserica elină.

La început au fost priviţi cu neîncredere şi i-au bănuit de sectarism şi erezie. De două ori au fost târâţi înaintea Sfântului Sinod, în 1914 şi în 1923. A doua oară, Episcopii vechii Elade au examinat acuzaţiile ce li-se aduceau şi s'a dovedit că erau neîntemeiate. Astăzi frăţia Zoe e recunoscută ca un factor de renaştere spirituală în biserica elină şi ierarhii luminaţi îi dau tot sprijinul. Poporul grecesc e convins că pe calea deschisă de această tovărăşie de inimoşi şi luminaţi luptători pentru credinţa ortodoxă se va realiza renaşterea Bisericii eline.

T. Scorobeţ

INFORMAŢIUNI

Serbătoarea Sf. Gheorghe. Această serbătoare din Sâmbăta Paştilor — se prăznueşte *Luni în Săptămâna Luminată*, după Tipicul Penticostarului, din această săptămână.

Din şedinţa secţiilor unite a Consiliului arhiepiscopesc dela 13 Aprilie a. c. s'a numit protopop al protopopiatului Deva preotul *Teofil Chiffa*, profesor de religie şi adm. parohial în Deva şi s'au resolvat chestiuni curente.

Episcopia ortodoxă a Maramureşului. Din *Foaia Oficială* a mitropoliei bucovinene, nrul mai nou, ce ni se trimite de P. C. vicar eparhial dela Sighet Pr. *I. Vască*, constatăm că Episcopia ortodoxă română a Maramureşului, reînviată pentru a afirma vechile noastre drepturi şi legături cu ţinuturile voevodale ale descălecătorilor de ţară, Dragoş şi Bogdan Vodă, prin stăruinţa şi ocrotirea înaltului Chiriarh dela Cernăuţi, a dobândit în timpul din urmă necesarele înzestrări materiale şi, pe lângă acestea, Mitropolia Bucovinei a mai dăruit un ajutor de încă un milion de lei pentru opera culturală şi administrativă a Episcopiei maramureşene.

Episcopia a fost înzestrată în oraşul Sighet cu imobilul «*Palatul cultural*», unde se va instala Reşedinţa episcopală.

Alte imobile ca înzestrare din partea statului, judeţului şi comunei, vor sluji pentru instalarea birourilor şi instituţiilor episcopale.

Nu ne îndoim că vor urma din fondul bisericei bucovinene şi celelalte milioane promise pentru clădirea catedralelor din Sighet şi din Satu-mare.

Prin aceste frumoase înzestrări, renăscuta vlădicie a Maramureşului ortodox va fi trecut peste multe din greutăţile începutului şi îş va deschide calea unui promiţător viitor pentru întărirea credinţei şi a neamului românesc în ţinutul istoric maramureşan.

Spre sfârşitul anului şcolar. Cursurile claselor I—VII încetează în seara zilei de 31 Mai 1938, cele ale clasei VIII în seara de 20 Mai. Examenele pentru clasa VIII se ţin între 22 şi 31 Mai; pentru celelalte clase între 9 şi 28 Iunie 1938.

Donaţiune pentru biserică. Ni se scrie: Fostul învăţător *Ioan Răchiţan* de curând decedat, în comuna *Galeş*, protop. Săliştei, a dăruit suma de 5000 (cinci mii) Lei pe seama bisericii din numita comună. Răposatul a slujit ca învăţător în Galeş timp de 44 de ani. In acest restimp, de peste patru decenii, au ieşit de sub mâna sa de iscusit dascăl: 4 preoţi, 3 avocaţi, 2 învăţători-profesori, 1 medic, 1 inginer, 1 căpitan, 2 notari şi 3 alţi funcţionari. Bun creştin şi bun ortodox, Ioan Răchiţan s'a gândit la biserica sa, care îi va păstra o vie amintire, rugând pe cel Atotputernic să-i primească sufletul în ceata aleşilor Săi.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 17 Aprilie 1938, va predica părintele *A. Nanu*.

Parastas. Membrii corului bisericesc bărbătesc al „Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu" va servi Duminecă în 17 Aprilie a. c., după terminarea sf. Liturghii, în catedrală, tradiţionalul parastas pentru pomenirea vrednicilor preşedinţi ai Reuniunii şi ai membrilor corului decedaţi. Onor. familii a răposaţilor sunt rugate a participa la acest act de pietate.

Nr. 400—1938 prot. (14) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Băţanii-mici,** din protopopiatul Odorheiu, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat, după cvalificarea celui ales.
2. De locuinţă corăspunzătoare să îngrijeşte parohia.

Cererile de concurs, împreună cu actele necesare, se vor înainta în terminul indicat, oficiului protopopesc Odorheiu.

Se va anexa la cerere şi autorizaţia P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, că adecă pot concura la această parohie.

Cu prealabila aprobare a oficiului protopopesc, candidaţii se vor prezenta, în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Dupăce credincioşii noştri din Băţanii mici nu ştiu româneşte, vor fi preferaţi candidaţii, cari cunosc şi limba maghiară. Oficiul protopopesc ortodox român din Odorheiu, în înţelegere cu cons. parohial.

Seb. Rusan
adm. protop.

Nr. 295—1938. (13) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Voivodenii-mici,** din protopopiatul Făgăraş, în conformitate cu ordinul Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 2295—1938 şi în înţelegere cu consiliul parohial, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Stola uzitată în parohie.
3. 3 jugăre pământ, eclejie.
4. Dela fiecare gazdă o felderă de grâu ori porumb.
5. O soarte de lemne în pădurea comunală.

Cererile de concurs, împreună cu încuviinţarea specială de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis.

Concurenţii, cu înştiinţarea oficiului protopopesc, se vor prezenta în biserică spre a se face cunoscuţi parohienilor.

Făgăraş, la 21 Martie 1938.

Pavel Borzea
protopop

Nr. 281/1938 (12) 3—3

Concurs repeţit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Luţa,** din protopopiatul Făgăraş, în conformitate cu Ord. P. V. Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 2295/1938 şi în înţelegere cu consiliul parohial, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Eclejie de 3 jugăre 700 st.
3. Dela fiecare gazdă o măsură de ovăs.
4. Stola obişnuită în parohie.

Cererile de concurs, împreună cu încuviinţarea specială de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis.

Concurenţii, cu înştiinţarea oficiului protopopesc, se vor prezenta în biserică spre a se face cunoscuţi parohienilor.

Făgăraş, la 17 Martie 1938.

Pavel Borzea
protopop

Industria de tricotaje, soc. anon. Sibiu

Bilanţ încheiat la 31 Decemvrie 1937

Activ		Pasiv	
Acţionari	1.185.355	Capital social	4.200.000
Numerar în casă	12.977	Creditori	1.804.380
Disponibil la bănci	72.757	Fd. pt. amort. imob.	55 624
Disponibil la CEC	38.328	Fd. pt. amort. maşini	95.312
Mărfuri	127.740	Fd. pt. creanţe dub.	27.444
Mărfuri în comision	257.381	Beneficiu de reportat	2.281
Material şi accesorii	579.589		
Debitori	648.514		
Maşini	1.033.132		
Imobile	2.228.768		
Garanţii depuse	500		
	6.185.041		6.185.041

Preş. Cons. de Adm.: **Dr. N. Petra**

Verificat şi aflat în consonanţă cu registrele. (8) 1=1

CONSILIUL DE CENSORI:

S. Petra **S. Bidian** **I. Petra**

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane